

TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ*

Opinions of Those Who Teach Turkish as a Foreign Language About the Use of Digital Stories

SENA KIZILCAKAYA**

Öz

Teknolojinin beraberinde getirdiği yeniliklerden her alan olduğu eğitim de etkilenmiştir. Eğitimde teknolojik materyal kullanımı ve beraberinde bu materyallerde çeşitlilik sağlanması gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Eğitimde kullanılan materyallerden biri de dijital hikâyelerdir. Dijital hikâye, ses, animasyon, video, resim, fotoğraf, hareket unsurlarının bir arada kullanılmasıyla geleneksel hikâyelerin dijital hikâyelere dönüştürülmesi sonucu kullanılan anlatılardır. Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında kullanılan dijital hikâyeler öğrenciyi aktif kılmakta, birden fazla öğrenme alanına hitap etmekte, çoklu zekâyı desteklemekte, eleştirel düşünme, problem çözme, girişimcilik becerilerini desteklemektedir. Bu nedenle eğitimde ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal çeşitliliğini artırmak önemlidir. Bu bağlamda araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin dijital hikâye kullanımı hakkında görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Oluşturulan görüşme formu uzman görüşüne sunulmuş ve yapılan düzeltmeler doğrultusunda forma son hâli verilip 17 öğreticiden görüş toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma bulguları teknolojinin dil becerilerinin gelişimini etkileme şekilleri, yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları, çoklu öğrenmeyi destekleyen materyallerin kullanımı, dijital hikâyelerin Türkçe öğrenmeyi etkileme düzeyi, dijital hikâyelerin beceri alanlarına göre etkileme düzeyi, öğretmenlerin sınıfta dijital hikâye kullanma tercihleri şeklinde alt başlıklar hâlinde sunulmuş, sonuçta yabancılarla Türkçe öğretimi alanında dijital hikâyenin kullanımına ilişkin çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

* Bu araştırma "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Okuma Becerisi Üzerinde Dijital Hikâye Kullanımının Etkisi" başlıklı tezden üretilmiştir.

İntihal Taraması/Plagiarism Detection: Bu makale intihal taramasından geçirildi/This paper was checked for plagiarism.

Etik Beyan/Ethical Statement: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur/It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited (Sena Kızılcağaya).

Geliş/Received: 20 Mayıs/May 2024 | **Kabul/Accepted:** 23 Haziran/June 2024 | **Yayın/Published:** 30 Haziran/June 2024

Atıf/Cite as: Sena Kızılcağaya, Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Dijital Hikâye Kullanımı Hakkındaki Görüşleri, Edebiyat Bilimleri 6 (Haziran/July 2024), 43-58 <https://doi.org/10.5281/zenodo.12600900>

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Kırıkkale/Türkiye. senakizilcakayaa@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-3112-3014.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, Dijital hikâye, Öğretmen görüşleri

Abstract

Every field, including education, has been affected by the innovations brought by technology. The use of technological materials in education and the provision of diversity in these materials are gaining importance day by day. One of the materials used in education is digital stories. Digital stories are narratives that are used as a result of transforming traditional stories into digital stories by using audio, animation, video, picture, photography and movement elements together. Digital stories used before, during and after the lesson make the student active, address more than one learning area, support multiple intelligences, support critical thinking, problem solving and entrepreneurship skills. For this reason, it is important to increase the diversity of materials in education and teaching Turkish as a foreign language. In this context, the study tried to determine the opinions of those who teach Turkish as a foreign language about the use of digital stories. For this purpose, a semi-structured interview form was created by the researcher. The created interview form was submitted to expert opinion, and in line with the corrections made, the form was finalized and opinions were collected from 17 instructors. The collected data were analyzed with content analysis. The research findings are divided into subheadings such as the ways in which technology affects the development of language skills, the areas of use of technology in providing language support to foreign students, the use of materials that support multiple learning, the level of impact of digital stories on learning Turkish, the level of impact of digital stories according to skill areas, teachers' preferences for using digital stories in the classroom. As a result, various suggestions were made regarding the use of digital stories in the field of teaching Turkish to foreigners.

44

Keywords: Turkish education, Teaching Turkish as a foreign language, Digital story, Teacher opinions

Giriş

Teknolojideki değişme ve gelişme hayatın her alanını etkilemiştir. Teknolojik gelişmeler ve beraberinde gelen Kovid-19 salgın süreci, günlük yaşamdaki, iş hayatındaki, eğitim sürecindeki alışkanlıkların değişmesine yol açmıştır. Bu yaşanan değişikliklerle beraber, uzaktan eğitim kavramı yaygınlaşmış ve bilimsel, sanatsal birçok etkinlik bu yolla gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Böylece öğrenciler klasik yöntemler yerine dijital yöntemleri kullanmaya başlamıştır (Söylemez ve Eğilmez, 2024). Eğitim, teknolojinin daha fazla dahil olduğu bir sisteme dönüşmüştür. Dijital ortamların farklılaşması ve fazlalaşması ile sadece sınıf ortamları değil, teknolojinin eğitimde kullanılma amaçları da çeşitlenmiş ve farklı yöntem teknikler kullanılmaya başlanmıştır (Kırılmazkaya, 2024; Kocaman Karaoğlu, 2016; Kocaoğlu, 2023). Toplumsal değişme ve gelişmeleri hem başlatan hem de yönlendiren bir kurum olarak eğitim kurumları teknolojik gelişmeleri izlemek, bu teknolojileri kullanmak ve teknolojilerin kullanımını öğretmek zorundadır (Seferoğlu, 2009). Eğitimde teknoloji kullanımının bir örneği de dijital hikâyelerdir.

Dijital hikâye, ses, görüntü, animasyon, hareket, video gibi ürünlerin bir arada kullanılması sonucu geleneksel hikâye anlatımının 21. yüzyıl gerekliliklerine uygun şekilde dönüştürülmesidir. Dijital hikâye hem geleneksel öykü anlatımını hem de teknoloji kullanımı ve üretimini içermektedir (Tabak, 2017).

Dijital hikâye anlatımı sesi önelemede, insanların yaşantı deneyimlerini dijital bir formatta anlatmalarını sağlamakta, deneyim paylaşımını desteklemekte ve birlikte üretim ortamında bireysel anlatısını paylaşmak üzere dijital bir form oluşturmayı esas almaktadır (Şimşek vd., 2018). Var olan dijital hikâyeler öğrencilerin öğrenme ortamlarında kullanılabileceği gibi dijital hikâye oluşturma etkinlikleri yapılarak öğrencinin deneyim kazanması sağlanabilmektedir. Dijital hikâyeler bireysel ve grupla oluşturulabilmektedir. Grupla oluşturulan dijital hikâyeler iş birliğini desteklemekte bireysel oluşturulan dijital hikâyeler de bireysel öğrenmeleri pekiştirmektedir. Karma şekilde öğrencilere görev dağılımı yaptırılarak dijital hikâyeler oluşturulabilmektedir. Bu uygulamalar öğrencilerin sorumluluk becerisini artırmakta, yaparak yaşayarak öğrenmeyi desteklemektedir. Böylece öğrenciler sadece oluşturulan dijital hikâyeleri kullanmakla kalmayıp aynı zamanda yeni materyal oluşturma sürecine de dahil olmaktadır. Bu sayede dijital hikâyeler 21. yüzyıl becerilerinden biri olan girişimcilik becerisini desteklenmektedir.

Dijital hikâye anlatımını derslerde kullanmanın pek çok avantajı bulunmaktadır. Dijital hikâyeler ile farklı yaş grubundaki öğrenciler derslerdeki monotonluktan kurtulmaktadır. Öğrencilere hem eğlenebilecekleri hem de öğrenebilecekleri bir ortam sunulmaktadır (Çokyaman ve Çelebi, 2021).

Dijital hikâyeleri derslerde kullanmak öğrencilerin derslere aktif katılımını desteklemektedir. Dijital hikâye anlatımı, öğrencilerin öğrenme ortamlarında aktif rol almalarına yardımcı olan pedagojik araç olarak nitelenmektedir. (Kırılmazkaya, 2024; Kurudayıoğlu ve Bal, 2024). Dijital öyküleme ile öğrenciler yazdıkları hikâyeleri paylaşarak paylaşma duygusunu ve hayal gücünü, eleştirel düşünme ve dinleme becerilerini geliştirebilir (Urfalı Dadandı, 2023).

Dijital hikâyeler öğretmen-öğrenci etkileşimini desteklemekte, tüm duylulara seslenen bir eğitim imkânı sunmaktadır. Öğrencilerin okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri üzerinde de doğrudan olumlu bir etkiye sahiptir (Kurudayıoğlu ve Bal, 2024). Bu eğitim materyali göze, kulağa daha iyi hitap etmekte, üç boyutluluk ve hareket unsurları ile öğrencilerin dikkatlerinin yoğunlaşmasını ve derse karşı güdülerinin artmasını sağlamaktadır. Bu sayede Türkçe derslerinin temelini oluşturan okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerine hizmet eden bir araç haline dönüşmüştür (Özerbaş ve Öztürk, 2017) Sürdürülebilir dikkat için materyal çeşitliliği sağlamaktadır.

Dijital hikâyeler sayesinde görerek-izleyerek öğrenen öğrenciler, izledikleri hikâyelerde kelime görsel eşleştirmesi ve kelime, konu-bağlam eşleştirmesi yapabilmektedir. Dinleyerek öğrenen öğrenciler, ritim, müzik ve ses ile dinlemelerini aktif hâle getirmenin yanı sıra doğru telaffuzu öğrenmektedir. Okuma ile öğrenen öğrenciler okuma gerçekleştirebilmekte ve farklı değişkenler ile bu okumayı destekleyebilmektedir. Bu sayede dijital hikâyeler çoklu zekâyı desteklemekte ve birden çok öğrenme alanına hitap etmektedir. Öğretmenler sınıfta dijital öyküleme yaklaşımını kullanarak öğrencilerin ilgilerini canlı tutmada gerekli ortamı sunarken aynı zamanda farklılaştırılmış bir öğretim ortamı sağlanmasına da yardımcı olabilirler (Karakoyun,2014) Yazarak öğrenen öğrenciler kendi dijital hikâyelerini oluşturmak için yazma sürecine dahil olurlar. Öğrenciler hikâyeleri kullanarak kendilerini ifade edebilmektedir. Geleneksel hikâye yazmayla

ilgilenmeyen öğrenciler dijital hikâye için içine girdiğinde daha olumlu bir tutum geliştirmekte bu sayede kendini ifade etmekte zorlanan bir öğrenci bu araçları kullanıp hikayelerini yazarak rahatlıkla kendini anlatabilmektedir. Video, fotoğraf ve seslerinde kullanılması öğrencinin hayal gücünde canlandırdığı hikâyeyi dijital ortama aktarmasına olanak sağlamaktadır (Kocaoğlu,2023).

Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı dijital materyallerin önem kazandığı bu dönemde Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerin dijital hikâye kullanımı hakkındaki görüşlerini belirlemektir.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi olan Fenomenografi kullanılmıştır. Fenomenografik araştırmanın amacı çeşitli fenomenlerin farklı yollardan nasıl anlaşıldığını nitel olarak açıklamak ve ortaya çıkan kategorilere göre farklı kavrayışları sistematik olarak ayırmaktır. Fenomenografik görüşmelerde özellikli bir şekilde seçilen ve katılımcılarla paylaşılan senaryolar da derinlemesine veri elde edilmesini sağlayabilir (Soysal ve Saruhan, 2023).

Katılımcılar

Araştırma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten 17 öğretici ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde gönüllülük esas alınmıştır. Katılımcılara dair bilgiler Tablo 1’de verilmiştir. Katılım gösteren 17 öğreticinin niteliklerine ve isimlerine bakılmadan kodlar verilmiştir. Katılımcı özellikleri ve verilen kodlar şu şekildedir:

Tablo 1. Katılımcı Öğreticilere Verilen Kodlar ve Öğreticilerin Özellikleri

Katılımcılar	Branş	Mezun Olunan Bölüm	Öğretmenlik deneyimi
Ö1	Türkçe öğretmenliği	Türk dili ve edebiyatı	15
Ö2	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	5
Ö3	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	14
Ö4	Türkçe öğretmenliği	Türk dili ve edebiyatı	11
Ö5	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	3
Ö6	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	5
Ö7	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	5
Ö8	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	5
Ö9	Türkçe öğretmenliği	Türk dili ve edebiyatı	18
Ö10	Türk dili ve edebiyatı	Türk dili ve edebiyatı	17
Ö11	Türk dili ve edebiyatı	Türk dili ve edebiyatı	2
Ö12	Türk dili ve edebiyatı	Türk dili ve edebiyatı	3
Ö13	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	4
Ö14	Türkçe öğretmenliği	Türk dili ve edebiyatı	6
Ö15	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	6
Ö16	Türkçe öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği	4

Katılımcılar	Branş	Mezun Olunan Bölüm	Öğretmenlik deneyimi
Ö17	Türkçe öğretmenliği	Türk dili ve edebiyatı	23

Araştırmaya katılım sağlayan öğretmenlerin 8 (%47)'i Türk dili ve edebiyatı bölümünden, 9 (%53)'ü Türkçe öğretmenliği bölümünden mezun olmuştur. Öğretmenlerin 3 (%18)'ünün branşı Türk dili ve edebiyatı 14 (%82)'ünün branşı Türkçe öğretmenliğidir. Öğretmenlerin 9 (%53)'ü 1-5 yıllık, 2 (%13)'si 6-10 yıllık, 3 (%18)'ü 10-15 yıllık, 2 (%13)'si 16-20 yıllık, 1 (%6)'i, 20-25 yıllık deneyime sahiptir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırma verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak toplanmıştır. Bir soru hakkında derinlemesine bilgi edinilmesini sağlayan görüşme tekniğinde görüşme esnasındaki durumların birbiriyle ilişkilerinin nasıl olduğuna, çelişkilere ve tutarlılıklara bakılır (Büyüköztürk vd., 2021: 158). Görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmış ve uzman görüşü alınmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular şu şekildedir:

- 1) Teknolojiden yararlanmanın dil becerilerinin gelişimini nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz? Gerekçeleriyle açıklar mısınız?
- 2) Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları hakkında neler düşünüyorsunuz?
- 2) Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları hakkında neler düşünüyorsunuz?
- 3) Çoklu öğrenmeyi destekleyecek hangi materyalleri kullanıyorsunuz? Bu materyalleri kullanma sebepleriniz nelerdir?
- 4) Sizce dijital hikayeler Türkçe öğrenmeyi etkileyebilir mi? Neden?
- 5) Sizce dijital hikâyenin öğrenim sürecindeki kullanım alanları hangi beceriler olabilir? Gerekçeleriyle açıklayabilir misiniz?
- 6) Siz sınıfınızda dijital hikâye kullanmayı tercih eder misiniz? Neden?

Veriler çevrim içi oluşturulan bir form üzerinden toplanmıştır. Görüşmeler 15 gün içerisinde toplanmıştır. Her bir katılımcının formu doldurma süresi ortalama 15 dakikadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler içerik analizi çözümlenmiştir. İçerik analizi var olan durumu var olduğu şekli ile açığa çıkarmayı amaçlayan, amacı sosyal gerçeği açığa çıkarmak olan analiz yöntemidir (Tavşancıl, Aslan, 2001: 21). İçerik analizi ile metinlerin, belgelerin, dokümanların, temaların içerikleri belli kurallar dahilinde nesnel bir şekilde analiz edilebilmektedir (Metin ve Ünal, 2022).

Bulgular ve Yorum

Görüşme formunda yer alan sorulara katılımcıların vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda çalışmada aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

1. Teknolojinin Dil Becerilerinin Gelişimini Etkileme Şekillerine Yönelik Bulgular

Araştırmanın “Teknolojiden yararlanmanın dil becerilerinin gelişimini nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz? Gerekçeleriyle açıklar mısınız?” şeklindeki ilk sorusu doğrultusunda toplanan veriler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Teknolojinin Dil Becerilerinin Gelişimini Etkileme Şekilleri

Tema	İfade edilen	Katılanlar
<i>Dikkat çekme / Sürdürülebilir Dikkat</i>	Çok katkı sunacağını düşünüyorum. Görsel ve işitsel uyaranlar, öğrencinin dikkatini daha çok çeker (Ö1). Teknolojiden yararlanmak dersleri daha ilgi çekici hâle getiriyor. Öğrencilerin sürdürülebilir dikkat seviyesini artırıyor. Bunun yanında sayısız katkısı bulunmakta (Ö2).	Ö1, Ö2
<i>Öğrenme sürecini kolaylaştırma</i>	Öğrenci motivasyonunu artırdığını ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını düşünüyorum (Ö9). Yeni öğrenilen dile pek çok şekilde hâkim olmalarını sağlıyor ve öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırıyor (Ö11).	Ö5, Ö9, Ö10, Ö11
<i>Kalıcı öğrenme</i>	Teknolojik araçlar sayesinde öğrencilere günlük yaşamlarında kullanabileceği dil becerilerinin daha akılda kalacağını ve sınıfta olumlu bir sınıf iklimi oluşturduğunu düşünüyorum (Ö7). Uyarın çeşitliliği sağlıyor. Çoklu uyaranla birçok duyusunu işine katan öğrenenlerin daha hızlı ve kalıcı öğrenme sağladığını düşünüyorum (Ö3).	Ö3, Ö7, Ö15
<i>Teknolojinin eğitime katkıları</i>	Teknoloji ile YTÖ eğitimi hem daha pratik hem de daha eğlenceli oluyor. Derslerde çokça görsellerden faydalanarak hem dikkat çekme hem de çabuk kavrama gerçekleştirmiş oluyorum. Dinlenme becerisinde şarkılardan seslerden ve videolardan faydalanma ile öğrenci farklı dil materyallerine maruz kalıyor (Ö4). Dijital ortamlardaki metinlerle etkileşim, okuma ve yazma becerilerini geliştirebilir. İnternet üzerindeki çeşitli kaynaklardan bilgi edinme, e-posta yazma, blog yazma veya sosyal medya platformlarında iletişim kurma gibi aktiviteler, özellikle yazılı dil becerilerini güçlendirebilir. Podcast’ler, video konferanslar, çevrimiçi dersler ve diğer sesli ve görsel içerikler, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek için fırsatlar sunar. Özellikle dil öğrenme uygulamaları ve çevrimiçi dil dersleri, dil öğrenme sürecini destekleyebilir ve öğrencilere gerçek dünya iletişimini deneyimleme fırsatı sunabilir. İnternet aracılığıyla farklı kültürlerden insanlarla etkileşim kurmak, öğrencilerin	Ö4, Ö6, Ö8, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16

Tema	İfade edilen	Katılanlar
	kültürel farkındalıklarını artırabilir ve iletişim becerilerini geliştirebilir. Sosyal medya, çevrimiçi forumlar ve bloglar gibi platformlar, öğrencilere dünya çapında iletişim ağlarına erişim sağlayabilir ve onları farklı bakış açılarıyla tanıştıracaktır. Ancak, teknolojinin dil becerilerinin gelişimine olumlu etkisi olduğu gibi, aşırı teknoloji kullanımının dil becerilerini olumsuz etkileyebileceğini unutmamak önemlidir. Örneğin, sürekli olarak ekran başında vakit geçirmek, yüz yüze iletişimi azaltabilir ve dil becerilerini doğrudan etkileyebilir. Bu nedenle, teknolojinin dengeli ve amaçlı bir şekilde kullanılması, dil becerilerinin gelişimini en üst düzeye çıkarmak için önemlidir (Ö6).	

Tablo 2’de “Teknolojiden yararlanmanın dil becerilerinin gelişimini nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz? Gerekçeleriyle açıklar mısınız?” şeklindeki ilk sorusu doğrultusunda toplanan veriler yer almaktadır. Çalışma kümesinde yer alan öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda Dikkat çekme / sürdürülebilir dikkat, öğrenmeyi kolaylaştırma, kalıcı öğrenme, teknolojinin eğitime katkıları adlı dört ana tema oluşturulmuştur. Teknolojinin dil becerilerinin gelişimini etkileme şekillerinin dil gelişimi ve sürdürülebilir dikkat olduğunu ifade eden öğretici sayısı 2 (%12)’dir. Öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade eden öğretici sayısı 4 (%23)’tür. Kalıcı öğrenme olduğunu ifade eden sayısı 3 (%18)’tür. Teknolojinin eğitime katkıları olduğunu ifade eden öğretici sayısı 7 (%41)’dir.

Öğrenme sürecini olumlu etkilediğini düşünmediğini belirten Ö17’nin görüşü hiçbir temaya dâhil edilememiştir. Ö17’nin görüşü şu şekildedir: “Dil gelişimini doğrudan olumlu yönde etkilediğini düşünmüyorum. Sadece katkı sağlayabileceğini düşünüyorum. Bazen de olumsuz yönde etkilemektedir. Örneğin öğrenciler yazma ödevlerini çeviri programları kullanarak yapabiliyor bu da onları yazma becerisinin gelişimini olumsuz yönde etkiliyor. Bazen teknolojiyi kullanmak dersi monotonluktan uzaklaştırıyor ve derse bir canlılık katıyor, böylece öğrencilerin ilgisini toplamak daha kolay oluyor (Ö17).”

2. Yabancı Uyruklu Öğrencilere Dil Desteği Sağlamada Teknolojinin Kullanım Alanlarına Yönelik Bulgular

Araştırmanın “Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları hakkında neler düşünüyorsunuz?” şeklindeki ikinci sorusu doğrultusunda toplanan veriler Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Yabancı Uyruklu Öğrencilere Dil Desteği Sağlamada Teknolojinin Kullanım Alanları

Tema	İfade edilen	Katılanlar
Uygulamaların dil öğrenim sürecine katkısı	Pek çok dil öğrenme uygulamalarından faydalanabilirler. Dil öğretimi videoları izleyip kendi kendilerine öğrenebilirler. Öğretici tarafından	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö14, Ö9,

Kızılcaakaya, Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Dijital Hikâye Kullanımı Hakkındaki Görüşleri

Tema	İfade edilen	Katılanlar
	<p>hazırlanmış ders sunularına erişip tekrar yapabilirler. Dört temel beceriyi geliştirecek tüm etkileşimli uygulamaları kullanabilirler (Ö4).</p> <p>Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamak için teknolojinin geniş bir kullanım alanı bulunmaktadır. Çeşitli dil öğrenme uygulamaları, öğrencilere dil becerilerini geliştirmek için interaktif ve kişiselleştirilmiş bir ortam sağlar. Öğrencilere dilbilgisi, kelime dağarcığı, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilirler. Çevrimiçi dil dersleri ve dijital eğitim platformları, yabancı uyruklu öğrencilere esnek bir şekilde dil becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Bu platformlar, interaktif ders içerikleri, video dersleri, canlı dersler ve ödevler aracılığıyla dil öğrenme sürecini destekler. Sanal gerçeklik (VR) veya artırılmış gerçeklik (AR) teknolojileri, yabancı uyruklu öğrencilere dil öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek için kullanılabilir. Örneğin, sanal gerçeklik ortamlarında farklı dil ve kültürleri keşfetme, gerçek hayatta iletişim kurma becerilerini pratik etme imkânı sağlayabilir. Podcast'ler, videolar, müzikler ve diğer sesli ve görsel içerikler, yabancı uyruklu öğrencilere dil becerilerini geliştirmek için dinleme ve konuşma pratikleri yapma fırsatı sunar. Bu tür içerikler, dilin gerçek kullanımını ve doğal akıcılığını deneyimleme imkânı sağlar. Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamak için çeviri araçları ve dilbilgisi kontrolü sağlayan yazılımlar kullanılabilir. Bu araçlar, öğrencilere kelime anlamlarını öğrenme, dilbilgisi kurallarını anlama ve dilin doğru kullanımını öğrenme konusunda yardımcı olabilir (Ö6).</p> <p>Öğrenciler öğrendiği dil becerilerini sosyal medya araçları vasıtasıyla günlük yaşamla bağlantı kurarak dil becerilerinin daha etkin bir şekilde öğrenir.</p> <p>Öğrencilerin dijital sözlükler kullanması sözcük dağarcığını geliştirdiğini ve öğrendiği kelimeleri iletişim esnasında kullanabildiğini gördüm.</p> <p>Youtube gibi medya araçları sayesinde Türk kültürü hakkında bilgilere rahatlıkla erişebildiğini ve merak duygularını cezbediğini öğrencilerimden dönütler aldım. (Ö7).</p> <p>Şu anda dil öğretimde kullanılabilecek sayısız uygulama var. Bunları takip etmek çok zor. Kelime öğretimi, kısa sınavlar, video hazırlama, oyunlar, özellikle yapay zekâ dil desteği sağlamada etkili olacağını düşünüyorum.</p>	Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17

Tema	İfade edilen	Katılanlar
	Teknoloji, özellikle kurs dışında öğrencinin yalnız başına dil çalışabileceği pek çok fırsat sunuyor (Ö17).	
Öğretimi kolaylaştırma	Dört beceri alanında da teknoloji kullanımı öğrenilenlerin kalıcılığını artırıyor. Bununla birlikte dersleri zevkli hâle getiriyor. Kelime öğretiminde kelimeyi daha kolay anlamasını sağlıyor (Ö2). Teknoloji öğrenmeyi kolaylaştırdığı için ve materyaller öğrencinin ilgisini çektiği için süreç daha da kolaylaşıyor (Ö11).	Ö2, Ö11

Tablo 3'te "Yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları hakkında neler düşünüyorsunuz?" şeklindeki ikinci sorusu doğrultusunda toplanan veriler yer almaktadır. Çalışma kümesinde yer alan öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda Uygulamaların dil öğrenim sürecine katkısı ve öğretimi kolaylaştırma adlı iki ana tema oluşturulmuştur. Uygulamaların dil öğretimine katkısı olduğunu ifade eden öğretici sayısı 14 (%82)'tür. Öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade eden katılımcı sayısı 2 (%12)'dir

Teknolojinin amaç olması gerektiğini ifade eden Ö8'in görüşü hiçbir temaya dahil edilememiştir. Ö8'in görüşü şu şekildedir: "Yapılan çalışmaları desteklemesi için teknolojiden yararlanılması gerektiğini düşünüyorum ancak burada teknolojinin amaç değil araç olarak kullanılmasına dikkat edilmelidir (Ö8)."

Materyal sıkıntısını ifade eden Ö15'in görüşü hiçbir temaya dâhil edilememiştir. Ö15'in görüşü şu şekildedir: "Yabancı uyruklu öğrencilerimizde ne yazık ki materyal sıkıntısı bulunmaktadır. Ancak bazı öğrenciler yine Web2 araçlarını derslerde kullanıyor (Ö15)."

3. Çoklu Öğrenmeyi Destekleyen Materyallerin Kullanımına Yönelik Bulgular

Araştırmanın "Çoklu öğrenmeyi destekleyecek hangi materyalleri kullanıyorsunuz? Bu materyalleri kullanma sebepleriniz nelerdir?" şeklindeki üçüncü sorusu doğrultusunda katılımcıların hepsi tek bir tema etrafında birleştiği için belirtilen görüşler tablo şeklinde ifade edilmemiş sıralanmıştır. Öğreticilerin hepsi uygulama kullandıklarını belirtmişlerdir. Örnek görüşler şu şekildedir:

-Canva gibi programlarda slaytlar hazırlıyorum ve bu görsel öğrenen öğrenciler için faydalı oluyor. Sosyal medyadan kısa videolar izletiyorum ve öğrencilerin dinleme/ izleme ve dolaylı olarak doğru telaffuzla konuşma becerisine katkıda bulunuyor (Ö2).

-Ders kitabı yardımcı kaynak (hikâye sözlük vb.) ayrıca bunların dijital formatları (Z kitap Storybird Canva Kahoot) öğrencilerin eğlenerek öğrenmesini pasif izleyici konumundayken motivasyon koruyucu olmasını sağlıyor ayrıca bazıları aktifleştirip yaparak yaşayarak öğrenme sağlıyor (Ö3).

-Öğrencilere interaktif simülasyonlar, oyunlar, çevrimiçi etkinlikler ve öğrenme uygulamaları gibi dijital içerikler sunarak öğrenme deneyimlerini eğlenceli ve etkileşimli hale getirmeye çalışıyorum. Öğrencilere projeler, araştırma görevleri, görevler ve sunumlar

gibi pratik uygulama ve derinlemesine araştırma fırsatları sunarak öğrenmeyi güçlendirmeye çalışıyorum. Kitaplar, makaleler, ders notları, öğrenci kitapları ve çalışma kitapları gibi yazılı materyallerle, öğrencilere bilgi edinme ve derinlemesine öğrenme fırsatları sağlamaya çalışıyorum. Bu materyallerin kullanma sebebim, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve tercihlerine hitap etmek ve öğrenme deneyimini zenginleştirmek içindir. Çoklu öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin çeşitli materyaller aracılığıyla farklı yollarla öğrenmelerine ve bilgiyi daha derinlemesine anlamalarına olanak tanır. Bu da öğrencilerin başarılarını artırır ve öğrenme sürecini daha etkili hale getirir (Ö6).

-YouTube en çok kullandıklarımın, kahoot, wordwall gibi sitelerden de bolca faydalaniyorum (Ö9).

-Öğrenciler için çoklu öğrenmeyi destekleyecek herhangi bir materyal kullanmıyorum ama kendim dil öğrenmek için Duolingo uygulamasını kullanıyorum (Ö17).

Öğreticilerin yorumları incelendiğinde bilgisayar, yansıtıcı, sunu kullandıkları, sosyal medya, Canva, Kahoot, Storybird, Wordwall, Quizlet gibi yazılımlardan faydalandıkları görülmektedir. Öğretmenler bunu yaparken dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin tümünü destekleyen etkinlikler yapmaya çalışmaktadır.

4. Dijital Hikâyelerin Türkçe Öğrenmeyi Etkime Düzeyine Yönelik Bulgular

52 Araştırmanın “Sizce dijital hikâyeler Türkçe öğrenmeyi etkileyebilir mi? Neden?” şeklindeki dördüncü sorusu doğrultusunda katılımcıların hepsi tek bir tema etrafında birleştiği için belirtilen görüşler tablo şeklinde ifade edilmemiş sıralanmıştır.

-Erişim kolaylığından ötürü kesinlikle olumlu etkiler. Hem görsel olarak hem de işitsel olarak öğrenciye okuma ve telaffuz konusunda yardımcı olur. Eğlenceli etkinliklerle de bir üst düzeye taşınır (Ö1).

-Evet etkiler. Dijital hikâyelerde ses, görüntü, hareket birlikte kullanılıyor ve bu hem kalıcılığı hem de dikkati etkiler. Farklı öğrenme stiline sahip öğrencilerin öğrenme şekillerine uygun olabilir (Ö2).

-Evet. Çünkü ister dijital olsun ister basılı hikâyeler önemli bir dil girdisi sunar. Dijital hikâyeler hem sesli hem yazılı olabileceği için bu girdi iki önemli alımlama becerisini geliştirir (Ö3).

-Çok fazla girdi sunduğu, çoklu öğrenme ortamı sağladığı, öğrenci ve öğretmen motivasyonunu artırdığı için öğrenmeyi etkiliyor (Ö8).

-Tabii ki gerek okuma gerekse dinleme becerilerinde hikayelerden bolca faydalanırız. Özellikle orta ve ileri seviyelerde çok faydası olacağını düşünüyorum (Ö9).

-Kesinlikle olumlu yönde etkiler. Söz varlığı, bağlamdan hareketle eylemlerin aktarımı, dilbilgisi öğretiminde tercih ediliyor (Ö15).

-Etkileyebilir. Özellikle öğrencilere bir dijital hikâye hazırlama görevi verilse bunu hazırlarken Türkçe becerileri de gelişmiş olacaktır. Çünkü böyle bir görevde Türkçe bir amaç değil bir araç olacaktır. Bu da dil öğrenmenin mantığına daha uygun olur çünkü insanlar dili öğrenmek için değil kullanmak için öğrenir. Böyle bir görevle de dili kullanmış

olurlar. Ayrıca öğrencinin motivasyonunu ve ilgisini artırır. Öğretmenin derste bir dijital hikâye kullanması da yine aynı şekilde öğrencinin motivasyonunu ve ilgisini artırır (Ö17).

Öğreticilerin tamamı erişimin kolay olması, dersi eğlenceli hâle getirmesi, kalıcılığı sağlaması, doğru telaffuzu örneklemesi, ilgi çekici olması, kelime öğretimini kolaylaştırması, motivasyonu artırması gibi sebeplerden dolayı çoklu öğrenmeyi olumlu etkileyeceğini ifade etmiştir

5. Dijital Hikâyelerin Öğrenme Sürecini Beceri Alanlarına Göre Etkileme Düzeyine Yönelik Bulgular

Araştırmanın “Sizce dijital hikâyenin öğrenim sürecindeki kullanım alanları hangi beceriler olabilir? Gerekçeleriyle açıklayabilir misiniz?” şeklindeki beşinci sorusu doğrultusunda toplanan veriler tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Dijital Hikâyelerin Becerileri Alanlarına Etkisi

Tema	İfade edilen	Katılanlar
Tüm beceri alanları	<p>Özellikle okuma becerisine çok katkı sunar. Aynı zamanda ses kaydından gördüğü hikâyeyi dinleyerek dinleme becerisi de gelişir. Uygun etkinliklerle de yazma becerisine katkı sağlanabilir. Genellikle bu tür etkinlikler konuşma becerisi için sınırlı olabiliyor. Çünkü telaffuz hatalarını düzeltebilecek sistemler için uygun altyapı sağlanamıyor (Ö1).</p> <p>Tüm becerilerde kullanılabilir çünkü dijital hikâyelerde ses, görüntü, hareket birlikte kullanılmaktadır. Ses ile dinleme becerisinde öğrencilerin doğru telaffuzu öğrenmesi desteklenebilir ve bu da beraberinde konuşma becerisinde kullanılır. Dijital hikâyelerde bulunan metinlerle okuma becerisi desteklenir, kelimenin doğru yazılışını görür ve görselle kelimenin doğru anlamını anlar ve bu da karşılıklı beceri olan yazma becerisini etkiler (Ö2)</p> <p>1. Dinleme: Çünkü hikâyeyi öğrenci dinleyecek. Dinleme sonunda sorular ve etkinlikler olursa öğrenci daha dikkatli dinleyecek böylece dinleme becerisi daha da gelişecektir.</p> <p>2. Okuma: Öğrenciler sadece dijital hikâyeyi okuyabilirler. Dinlemede olduğu gibi sonunda sorular ve etkinlikler olursa öğrenci daha dikkatli okuyacak böylece dinleme becerisi daha da gelişecektir.</p> <p>3. Konuşma: Öğrenciler hikâyeyi dinledikten sonra bunun hakkında görüşlerini ve yorumlarını aktarabilirler. Hikâyenin sonu verilmeyip kendilerinin anlatması istenebilir. Bazı yerler boş bırakılıp kendilerinin anlatması istenebilir. Böylece konuşma becerileri gelişebilir. Ayrıca hikâyedeki seslendirilen cümlelerin aynısını tekrar</p>	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö15,

Kızılcakaya, Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Dijital Hikâye Kullanımı Hakkındaki Görüşleri

Tema	İfade edilen	Katılanlar
	etmeleri istenirse telaffuzlarının gelişimine de katkısı olur. 4. Yazma: Konuşma için yazdıklarım yazma için de geçerli (Ö17).	
Anlama Becerileri	Okuma anlama. Dinleme. Öğrenci doğru telaffuzu duyacaktır. Duyduğu hikâyeyi anlamaya çalışacaktır (Ö4) Dinleme ve okuma derslerinde hikâyenin seslendirmesinin takibi etkili olacaktır (Ö10). Okuma ve dinleme becerileri anlamında sağlar (Ö12)	Ö4, Ö10, Ö12
Okuma ve konuşma	Okuma konuşma metin okunup konuşma etkinlikleri yapılabilir (Ö5)	Ö5, Ö11
Dinleme ve konuşma	Dinleme, konuşma becerileri olduğunu düşünüyorum (Ö14)	Ö13, Ö14, Ö16

Tablo 4'te "Sizce dijital hikâyenin öğrenim sürecindeki kullanım alanları hangi beceriler olabilir? Gereçekleriyle açıklayabilir misiniz?" şeklindeki beşinci sorusu doğrultusunda toplanan veriler yer almaktadır. Çalışma kümesinde yer alan öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda tüm beceri alanları, anlama becerileri, okuma ve konuşma becerileri, dinleme ve konuşma becerileri adlı dört ana tema oluşturulmuştur. Tüm beceri alanları olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 9 (%52)'dur. Anlama becerileri olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 3 (%18)'tür. Okuma ve konuşma olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 2 (%12)'dir. Dinleme ve konuşma olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 3 (%18)'tür.

54

6. Öğreticilerin Sınıfta Dijital Hikâye Kullanma Tercihlerine Yönelik Bulgular

Araştırmanın "Siz sınıfınızda dijital hikâye kullanmayı tercih eder misiniz? Neden?" şeklindeki altıncı sorusu doğrultusunda toplanan veriler tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğreticilerin Dijital Hikâye Kullanma Tercihleri

Tema	İfade edilen	Katılanlar
Dijital hikâye kullanımını tercih edenler	Evet, tercih ederim. Öğrencilerin teknolojiden faydalanılan öğrenme ortamlarına daha çok ilgi duyduğunu düşünüyorum ve öğrenmeyi destekleyen her şeyin sınıf ortamında kullanılması gereken bir araç olduğunu düşünüyorum (Ö2). Evet, sınıfımda dijital hikâye kullanmayı tercih ederim. Dijital hikâyeler, öğrencilerin ilgisini çeker ve katılımını artırır. Öğrenciler, interaktif ve etkileşimli hikâyelerle daha çok bağ kurarlar ve öğrenme deneyimini daha keyifli hale getirirler. Dijital hikâyeler, farklı öğrenme stillerine uygun bir öğrenme ortamı sunar. Görsel, işitsel ve dokunsal unsurları bir araya getirerek, öğrencilerin farklı öğrenme tercihlerini dikkate alır ve her öğrencinin	Ö1, Ö3, Ö5, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16, Ö17

Tema	İfade edilen	Katılanlar
	<p>İhtiyaçlarına uygun bir deneyim sunar. Dijital hikâyeler, öğrencilerin kendi hızlarında ve ilgi alanlarında öğrenmelerini sağlar. Öğrenciler, hikâye içeriğine kendi şekillerinde katılır ve öğrenme sürecini kişiselleştirirler. Dijital hikâyeler, öğrencilere teknoloji becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Öğrenciler, dijital araçları kullanarak hikâyeleri keşfettirir, etkileşime girer ve hikâye oluşturma sürecine katılırlar. Dijital hikâyeler, öğrencilerin derinlemesine öğrenme ve anlama becerilerini geliştirir. Hikâyeler, karmaşık konuları anlamak ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için bir araç olarak kullanılabilir. Bu nedenlerden dolayı, sınıfımda dijital hikâye kullanmayı tercih ederim. Dijital hikâyeler, öğrencilerin öğrenme deneyimini zenginleştirir, ilgisini çeker ve farklı becerilerin gelişimine katkıda bulunur (Ö6)</p> <p>Öğrencilerin dil becerilerini somut bir şekilde kullanabildiği için derslerimde kullanmayı tercih ederim (Ö7).</p> <p>Tabii ki ederim. Öğrencinin gerek uyarlanmış gerekse otantik metinlerle karşılaşması dil becerilerini oldukça üst seviyede etkiler (Ö9)</p> <p>Evet ederim. İlgi çekici, işlevsel, çoklu öğrenmeyi destekleyici, ekonomik (Ö15)</p>	
<i>Sınıf dışı görev</i>	<p>Henüz denemedim, tercihim ödevlendirme olabilir (Ö14)."</p> <p>Olabilir ama sınıfta öğretici varken ses tonunu ayarlayıp drama ile okuması ya da anlatması çok daha etkili olacaktır. Dijital hikâye ek kaynak olarak kullanılmalı sınıf dışı (Ö4)."</p>	Ö4, Ö14

Tablo 15'te "Siz sınıfınızda dijital hikâye kullanmayı tercih eder misiniz? Neden?" şeklindeki altıncı sorusu doğrultusunda toplanan veriler yer almaktadır. Çalışma kümesinde yer alan öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda dijital hikâye kullanımını tercih etme ve sınıf dışı görev adlı iki ana tema oluşturulmuştur. Öğreticilerden 15 (%88)'i Dijital hikâye kullanımını tercih edenler, 2 (%12)'si Sınıf dışı görev temasına dâhil edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Yaşanan teknolojik gelişme ve değişimle beraber eğitimde de değişimler meydana gelmiştir. Türkçe eğitiminde ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hem örgün eğitimde hem de çevrim içi eğitimde materyal kullanımı ve çeşitliliği artmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi gün geçtikçe hedef kitleyi büyütme ve çeşitlendirmektedir. Kullanılan materyallerden biri de dijital hikâyelerdir. Dijital hikâyelerin eğitim sürecindeki yeri artmaktadır.

Bu araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin dijital hikâye hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Belirtilen amaç doğrultusunda ulaşılan sonuçlar şu şekildedir:

Öğreticilerin teknolojiye yararlanmanın dil becerilerinin gelişimini etkileme şekilleri hakkındaki görüşleri sürdürülebilir dikkat, öğrenme sürecini kolaylaştırma, kalıcı öğrenme ve teknolojinin eğitime katkıları şeklinde temalaştırılmıştır. Teknolojinin dil becerilerinin gelişimini etkileme şekillerinin dil gelişimi ve sürdürülebilir dikkat olduğunu ifade eden öğretici sayısı 2 (%12); öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade eden öğretici sayısı 4 (%23); kalıcı öğrenme olduğunu ifade eden sayısı 3 (%18)'tir. Teknolojinin eğitime katkıları olduğunu ifade eden öğretici sayısı 7 (%41)'dir. Öğreticilerden birinin görüşü hiçbir temaya dahil edilememiştir. Dargut ve Çelik (2014)'in yaptığı bir araştırmada Türkçe öğretmeni adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri incelenmiştir. Araştırmaya göre teknolojinin işleri ve öğrenmeyi kolaylaştırması, zaman avantajı sağlaması, dikkat çekmesi ve öğrenmeyi zevkli hâle getirmesi gibi üstünlükleri öğretmen adaylarının teknolojiyi kullanma amaçlarının başında yer almaktadır.

Öğreticilere yabancı uyruklu öğrencilere dil desteği sağlamada teknolojinin kullanım alanları hakkında neler düşündükleri sorulduğunda öğrencilerin görüşleri uygulamaların dil öğrenim sürecine katkısı ve öğretimi kolaylaştırma şeklinde temalaştırılmıştır. Uygulamaların dil öğretimine katkısı olduğunu ifade eden öğretici sayısı 14 (%82), öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade eden katılımcı sayısı 2 (%12)'dir. Teknolojinin amaç olması gerektiğini ifade eden Ö8'in görüşü ve materyal sıkıntısını ifade eden Ö15'in görüşü hiçbir temaya dahil edilememiştir.

56

Öğreticilere çoklu öğrenmeyi destekleyecek hangi materyalleri kullandıkları ve sebepleri sorulduğunda öğrencilerin hepsi tek temada birleşmiştir. Öğrencilerin hepsi dijital dönemin gerektirdiği materyalleri kullandıklarını ifade etmiştir.

Öğreticilere dijital hikâye Türkçe öğretimini etkileyebilir mi diye sorulduğunda öğretmenlerin verdikleri cevaplar tek bir tema etrafında birleşmiş bu nedenle tema oluşturulamamıştır. Öğreticilerin hepsi dijital hikâyelerin öğrenmeyi etkilediğini belirtmiştir. Yabancılar Türkçe öğretiminde ne kadar çok farklı duyuya hitap eden materyal kullanılırsa öğrenme, o ölçüde kalıcı izli olacak ve çoklu öğrenme fırsatı öğrenciye sunulmuş olacaktır (Gulay ve Güllü, 2018).

Öğreticilere dijital hikâyelerin hangi öğrenme alanlarında kullanılabileceği sorulduğunda öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda tüm beceri alanları, anlama becerileri, okuma ve konuşma becerileri, dinleme ve konuşma becerileri adlı dört ana tema oluşturulmuştur. Tüm beceri alanları olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 9 (%52)'dur. Anlama becerileri olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 3 (%18)'tir. Okuma ve konuşma olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 2 (%12)'dir. Dinleme ve konuşma olduğunu ifade eden katılımcı sayısı 3 (%18)'tir. Bir dil tam anlamıyla öğrenilmek isteniyorsa okuduğunu anlama, konuşma ve yazma becerilerinin hiçbiri ihmal edilmemeli, bu dört beceriyi de geliştirmeye yönelik materyaller tercih edilmelidir (Gulay ve Güllü, 2018).

E-öğrenmenin hızla yaygınlaştığı günümüzde dijital materyallerin önemi daha da artmaktadır (Gökbulut vd., 2021). Öğreticilere sınıflarında dijital hikâye kullanımını tercih

edip etmedikleri sorulduğunda dijital hikâye kullanımını tercih edenler şeklinde bir tema oluşturulmuştur. Tercih etme adlı tek ana tema oluşturulmuştur. Öğreticilerden ikisi bu temaya dahil edilememiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun Türkçe öğretiminde öğretme sürecini kolaylaştırdığına dair görüş belirttiği görülmektedir (Yürektürk ve Çoskun, 2020). Sınıfların teknolojik olanaklarla donatılması ve öğretmenlerin bu teknolojileri derslerinde ne şekilde kullanabileceklerini öğrenmeleri gerekmektedir (Demirci vd., 2017).

Bu araştırmanın sonuçları ve alanyazındaki çalışmalar dijital hikâyenin eğitimde kullanılmasının önemli olduğunu göstermektedir. Fakat dijital hikâye kullanımı öğretmenler arasında yaygınlık göstermemektedir. Bu nedenle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerde ve öğrenenlerde farkındalık kazandırmak amaçlı öneriler sunulmuştur.

Öneriler

Öğreticilerin tamamı dijital materyaller hakkında bilgi sahibi değildir. Hizmet içi eğitimler ile öğretmenlerin bilgi sahibi olması sağlanmalıdır.

Dijital hikâye oluşturma süreçleri ve ders aşamalarında kullanma süreçleri hakkında öğretmenlere ve öğrencilere bilgi verilmelidir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak materyal üretimleri sağlanmalı öğretmenlerin iş birliği içinde ortak materyal oluşturma ve kullanma süreçleri olmalı, materyal havuzları oluşturulmalıdır.

Kaynakça

- Arslan A. Esra ve Tavşancıl Ezel. *İçerik analiz ve uygulama örnekleri*. Epsilon, 2001.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün E. Ö., Karadeniz, K. ve Demirel F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (20. bs.). Pegem Akademi.
- Çokyaman, M. ve Çelebi, M. (2021). Yabancı dil öğretiminde dijital hikâye anlatımının (DHA) akademik başarıya etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 994-1035.
- Dargut, T. ve Çelik, G. (2014). Türkçe öğretmeni adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2 (2), 28-41.
- Gökbulut, B., Keserci, G. ve Akyüz, A. (2021). Eğitim fakültesinde görev yapan akademisyen ve öğretmenlerin dijital materyal tasarım yeterlikleri. *Journal of Social Sciences and Education*, 4(1), 11-24. <https://doi.org/10.53047/josse.917536>
- Gulay, C., ve Karanfil, G. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde teknoloji kullanımı ve materyal geliştirme. *In Ştiință, educație, cultură*, 2, 360-364.
- Karakoyun, F. (2014). *Çevrimiçi ortamda oluşturulan dijital öyküleme etkinliklerine ilişkin öğretmen adayları ve ilköğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Eskişehir Anadolu Üniversitesi.
- Kırılmazkaya, G. (2024). Fen Bilgisi öğretmen adaylarının dijital hikâye oluşturma uygulamaları deneyimleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(1), 200-222. <https://doi.org/10.51460/baebd.1424590>

Kızılcakaya, Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Dijital Hikâye Kullanımı Hakkındaki Görüşleri

Kocaman-Karoğlu, A. (2016). Okul öncesi eğitimde teknoloji entegrasyonu: dijital hikâye anlatımı üzerine öğretmen görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(1), 175-205. <https://doi.org/10.17569/tojqi.87166>

Kocaoğlu, S. (2023). *Ortaokul öğrencilerinin özetleme becerilerini kullanmada dijital hikayelerin etkisi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

Kurudayıoğlu, M. ve Bal, M. (2014). Ana dili eğitiminde dijital hikâye anlatımlarının kullanımı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 74-95.

Metin, O., ve Ünal, Ş. (2022). İçerik analizi tekniği: İletişim bilimlerinde ve sosyolojide doktora tezlerinde kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 273-294.

Özerbaş, M. A. ve Öztürk, Y. (2017). Türkçe dersinde dijital hikâye kullanımının akademik başarı, motivasyon ve kalıcılık üzerinde etkisi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10(2), 102-110.

Seferoğlu, S. S. (2009). İlköğretim okullarında teknoloji kullanımı ve yöneticilerin bakış açıları. *Akademik Bilişim*, 2, 11-13.

Soysal, Y. ve Saruhan, V. (2023). Fenomenografik Düşünmek ve Araştırmak: Teorik ve Yöntembilimsel Bir Perspektif. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, (34). <https://doi.org/10.14689/enad.34.1663>

Söylemez, İ. N. ve Eğilmez, N. İ. (2024). Türkçe öğretmeni adaylarının dijital ortamda yazmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (38), 73-86. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1439583>

58

Şimşek, B., Usluel, Y. K., Sarıca, H. Ç., ve Tekeli, P. (2018). Türkiye’de eğitsel bağlamda dijital hikâye anlatımı konusuna eleştirel bir yaklaşım. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 158-186. <https://doi.org/10.17943/etku.332485>

Tabak, G. (2017). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital öykü kullanımı*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Kayseri Erciyes Üniversitesi.

Urfalı Dadandı (2023.) Türkçe öğretiminde dijital öykülemenin kullanımı. Gülbahari, B., Gün, M. ve Kaya, İ. (Ed.), *Türkçe öğretiminde teknoloji kullanımı içinde*. Eğitim Yayınevi. s. 427-442

Yürektürk, F. N. ve Coşkun, H. (2020). Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ve teknoloji destekli Türkçe öğretiminin etkililiğine dair görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 986-1000. <https://doi.org/10.16916/aded.748300>